

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Herenhuis Smolders met tuin

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Herenhuis Smolders met tuin
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Tienen
Deelgemeente:	Kumtich
Bron:	Schepping: 2013-08-01 Bijwerken: 2018-10-31 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134219
Coördinaten:	Breedte: 4.88790131883 Lengte: 50.8175195361

Primaire tekst

Ommuurde tuin (15,5 are) bij een rond 1868 gebouwd herenhuis; recentelijk vergroot en heraangelegd.

Het herenhuis naast de pastorie werd rond 1868 gebouwd door herenboer en grootgrondbezitter Mathieu Smolders. Zijn 'bedrijfszetel' was de nog bestaande, gesloten hoeve in de Sint-Barbarastraat ten zuiden van de spoorweg. Het huis op het dorpsplein moest zijn status van dorpsnotabele bezegelen. Qua concept en ligging verschilt het niet zoveel van de bijna anderhalve eeuw oudere pastorie: 'vivre entre cour et jardin' naar het model van de 18de-eeuwse herenhuizen, eveneens een bakstenen dubbelhuis – nu slechts met drie traveeën in plaats van vijf –, twee bouwlagen, een leien zadeldak, hoekkettingen van witte zandsteen en twee lage aanbouwen met de dienstruimten. De uitspringende band tussen de verdiepingen en de venster- en deuromlijstingen in blauwe hardsteen (op de verdieping met afgeronde bovenhoeken) en ook de vormgeving van de dakkapellen (oeils-de-boeuf aan de tuinzijde) zijn daarentegen duidelijk eigentijds, laat 19de-eeuws. De twee dwarsvleugels (koetshuis, stallen), die de gekasseide binnenplaats omsluiten, werden door het kadaster pas in 1880 geregistreerd. Aan het toen nog (ondanks de spoorweg) fraaie landschap achter het huis had Smolders geen boodschap, want de 15,5 hectare grote achtertuin werd volledig ommuurd. Deze 'hortus conclusus' komt eveneens archaisch over. Over het oorspronkelijke uitzicht van deze tuin (padenkruis of informeel-landschappelijk) is ons geen beeldmateriaal of ander gegeven bekend. De ginkgo (*Ginkgo biloba*) achteraan is – 282 cm stamomtrek – het enige oorspronkelijke element. De dikke Japanse kerselaar (*Prunus serrulata*) is vermoedelijk niet zo oud. Van enig architecturaal reliëf in de vorm van heuveltjes of uitschulpingen valt niets te bespeuren; het perceel is volkomen vlak. Tegen de oostelijke muur, tussen het huis en de ginkgo, werden later paardenboxen gebouwd. In een recent verleden werd de achtermuur grotendeels afgebroken, zodat de tuin terrasgewijs in het achterliggende landschap kon worden verlengd.

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2008

Titel Text: Tuin van het herenhuis Smolders

Grafische documenten



Cahier16_herenhuis_Smolders_01 (Deneef, Roger, 12-07-2002, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger 212 Kuntich, art. 371 nr. 95.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Kuntich 1869 nr. 4, 1880 nr. 7 en 1948 nr. 16/2.

Relaties

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120519>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/43094>

Beknopte karakterisering

Datering: derde kwart 19de eeuw

Typologie: bijgebouwen, burgerhuizen, omheiningsmuren, paardenstallen, siertuinen